

Sisäministeriö

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö 12.11.2018, SMDno-2016-1495

Lausunto luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, valtioneuvoston asetukseksi väestönsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta ja sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen suunnitelmista

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, valtioneuvoston asetukseksi väestönsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta ja sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen suunnitelmista.

Asetusmuutokset liittyvät vuoden 2019 talousarvioon liittyvään lakiesitykseen (HE (18/2018 vp) laiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräksi muiksi laeiksi sekä siihen liittyvään hallituksen esitykseen (HE 138/2018 vp) eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 18/2018 vp) täydentämisestä, mitä viimeksi mainittua ei ole käsitelty valtioneuvoston raha-asianvaliokunnassa eikä se ole ollut lausuntokierroksella ennen sen antamista eduskunnalle. HE:ssä 138/2018 on todettu, että täydentävässä lakiesityksessä ehdotetaan poistettavaksi alkuperäisen esitykseen sisältyvät maakuntia koskevat kirjaukset sekä tarkoituksena on, että viimeistään keväällä 2019 annetaan erillinen hallituksen esitys, jossa huomioidaan maakuntauudistuksen tarpeet. Asetusten on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti pelastuslain muutosten kanssa eli 1.1.2019.

Edellä mainitussa täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotettiin pelastuslain ja eräiden muiden lakien muuttamista koskevia pykäläehdotuksia edelleen muutettavaksi siten, että niistä poistettaisiin maakuntauudistukseen liittyvät viittaukset ja säilytettäisiin nykyinen oikeustila tältä osin. Pelastuslakiin ehdotetut öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaa, pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutusvaatimuksia sekä väestönsuojelua ja väestönsuojien rakentamista koskevien säännösten on jo alkuperäisen esityksen mukaan ollut tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019. Myös meripelastuslain, merenkulun ympäristönsuojelulain ja Pelastusopistosta annetun lain muuttamista koskevat lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2019. Näillä esityksillä ja niiden aikataululla ei katsottu olevan liityntää maakuntauudistukseen.

Eduskunnan hallintovaliokunta on 5.12.2018 antanut mietintönsä lakiesityksistä (HaVM 19/2018 vp).

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Lausunnolla olevien asetusehdotusten oikeudellinen suhde maakunta-, sote- ja valtion alueuudistukseen ei ilmene luonnoksista. Asetusehdotusten perustelumui-
stioissa tulee lyhyesti kuvata ehdotusten suhde maakunta-, sote- ja val-
tion alueuudistukseen (erityisesti HE 15/2017 vp ja HE 14/2018 vp) sekä myös
se, kuinka ja millä aikataululla maakunta-, sote- ja valtion alueuudistuksen voi-
maantultua sen edellyttämät muutokset näihin asetuksiin on tarkoitus tehdä.

Asetusten perusteluissa tulee selvittää ja arvioida säännösten budjetti- ja muut
taloudelliset vaikutukset julkisen hallinnon viranomaisille. Muun muassa laki-
esitykseen HE 138/2018 sisältyy laki Pelastusopistosta annetun lain 1 ja 2 §:n
muuttamisesta. Ko. lain 2 §:ään on lakiesityksessä ehdotettu lisättäväksi uusi
3 momentti, mikä lisää Pelastusopiston tehtäviä ja vastuita sopimushenkilös-
tön osalta.

Erityisen tärkeää on, kun toimijoita on lukuisia, että vastuut ja vastuusuhteet
ovat selvät ja ilmenevät asetuksista. Jotta tarvittava rahoitus voidaan budje-
toida oikein, on vastuiden oltava selkeät. On huomioitava myös, että valtion
toimijalla on oltava käytössään sellainen budjettimomentti, jonka päätösosa
mahdollistaa ao. korvausten maksamisen (ks. mm. pelastuslain 102 §).

Lausunnolla olevat asetusehdotukset ja niiden perustelumui-
stiot tulee käsitellä kuntalain (410/2015) 11 §:n mukaisessa valtion ja kuntien neuvottelumenette-
lyssä.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Klimenko, Vuorinen)
KAO (Turunen)